

Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi

Innspill til budsjett 2018

Norges fiskerihøgskole har hatt en god utvikling i foregående år. Vi har høy forskningsaktivitet, voksende eksternfinansiert prosjektportefølje og ikke minst stor økning i søkertall av studenter.

I henhold til våre strategier og fakultetsstyrets tidligere vedtak, ønsker vi fortsatt å forsterke satsingen på havbruk. I tillegg er helhetlig forvaltning, samt utnyttelse av marine ressurser sentrale tema i instituttets strategi. Instituttet ser disse som gjennomgående tema, og jobber for å øke synergien på tvers av forskningsgrupper og tematikk.

Større kull på våre programmer er veldig gledelig, men legger også et økt press på kapasiteten vår. Kombinert med revisjonen av FHV som krever mye utviklingsarbeid og det pågående generasjonsskiftet er det en utfordring å ivareta og videreutvikle kvalitet på alle områder. Vår evaluering er at vi har begynt utlysning av nye stillinger for sent, og ønsker å endre på dette.

For noen år siden besluttet fakultetet gradvis å bygge opp ingeniørstaben ved Norges fiskerihøgskole ettersom instituttet har lav ingeniørtetthet sammenlignet med andre institutter ved BFE og UIT. I samråd med fakultetet har oppbyggingen vært moderat for løpende å se an behov. Flere eksperimentelle stillinger, både som resultat av omorganisering mellom AMB og NFH og satsingen på havbruk, legger ytterligere press på vår kapasitet. Stor prosjektaktivitet, nye forskningsområder og overtakelse av kurs som krever assistanse gjør at vi ønsker å forsterke den faste ingeniørkapasiteten.

For å øke aktiviteten innenfor de strategiske temaområdene, samt ivareta kvaliteten på våre aktiviteter i en periode med økt rekruttering, økt seniorandel og spennende marine utfordringer, har instituttet følgende innspill til budsjettfordelingen for 2017.

Førstestillinger

Førstestilling i immunologi

Sykdomsproblemer er fortsatt en stor utfordring i norsk oppdrettsnæring og forskning knyttet til immunsystemet til laks og rensefisk er nødvendig for å utvikle nye og bedre vaksiner.

Forskningsgruppen i fiskeimmunologi og vaksinologi har over år har bidratt til forskningsfunn som har internasjonal anerkjennelse. I dag jobber forskningsgruppen med nye vaksinekonsepter rettet mot virussykdommer og deltar i en nasjonal plattform for utvikling av virusvaksiner for laks (ViVaFish). I

årets utlysning fra Havbruk, er det søkt om 4-årig forlengelse av ViVaFish. Forskningsgruppen har et omfattende nettverk både nasjonalt og internasjonalt og en stor prosjektportefølje (per i dag >30 MNKr). Dette omfatter flere store prosjekter fra Havbruksprogrammet i NFR og to *unge forskertalenter* prosjekter, ett fra FRIPRO og fra Tromsø forskningsstiftelse. Fiskehelsemiljøet leverer undervisning i mange kurs og har et spesielt ansvar for en 5-årig integrert masterutdanning i Akvamedisin. Studiet har hatt en økning i antall søkere siste to år, og vi har i dag mange flere søkere enn det er plasser. En professor i forskningsgruppen går av med pensjon i løpet av 2018. Videreføring av denne stillingen vil være avgjørende for å opprettholde og videreutvikle et av våre strategiske satsingsområder.

NFH anbefaler at en førstestilling i immunologi videreføres

Førstestilling i oppdrettsteknologi

Kunnskap om samvirket mellom biologi og teknologi er avgjørende for en bærekraftig utvikling av havbruk. Dette er også et kjerneområde i den strategiske opprettelsen av en ny forskningsgruppe for havbruk og miljø. NFH har en førstestilling på dette området, som bidrar med et stort kurs som er sentralt i programmene akvamedisin og fiskeri- og havbruksvitenskap. Vedkommende skal gå over i redusert stilling fra 1.1.2018 til og med 31.12.2019 før pensjon. Det er avgjørende å få en god overgang mellom stillinger her, da fakultetet ikke har noen med tilsvarende kompetanse som kan fylle forpliktelsene. Det har vist seg vanskelig å finne kvalifiserte kandidater til å vikariere i kurset i forbindelse med forskningstermin, og instituttet påregner at det vil ta tid å finne en god erstatter til førstestillingen. Instituttet ønsker derfor å starte rekrutteringsprosessen umiddelbart.

NFH anbefaler at en førstestilling i oppdrettsteknologi videreføres og kan utlyses i 2018

Førstestilling i fiskerikjemi

Fiskerikjemi er en del av vår kjernekompetanse, og inngår i tematiske områder som mattrygghet, helse, ernæring og kvalitet. NFH har en førstestilling i mikrobiologi/fiskerikjemi som de siste to årene har hatt permisjon grunnet tillitsverv. Undervisningen dekkes per nå ved en intern vikarordning som er tilfredsstillende for programmene, men ikke for utvikling av forskningsområdet og tilhørende grupper. Instituttet får vite om permisjonen forlenges på nyåret. Hvis så er tilfelle vil det være lite sannsynlig at vedkommende kommer tilbake til sin stilling på NFH. Instituttet ønsker da å lyse ut stillingen.

NFH anbefaler at en førstestilling i fiskerikjemi videreføres og kan utlyses i 2018 gitt betingelser

Førstestilling i akvatisk økologi

AMB har i dag en førstestilling som dekker undervisningsbehovet innen akvatisk økologi i akvamedisin og i fiskeri- og havbruksvitenskap. Vedkommende går av med pensjon, og AMB har bedt NFH om å be om videreføring av stillingen og samtidig overta ansvaret for disse kursene.

NFH anbefaler å utvide en postdocstilling knyttet til forskningsgruppen for mikroalger til en tenurestilling. Postdocstillingen må først forlenges med ett år for å kunne dekke undervisningsforpliktelser. Stillingen kan så lyses ut som fast innenfor vedkommendes kompetanseområde. I tillegg til å dekke sentral undervisning, vil instituttet på denne måten kunne forsterke satsingen på utnyttelse av mikroalger.

NFH anbefaler at en førstestilling i akvatisk økologi videreføres på NFH som en innstegsstilling

Førstestilling i fangstteknologi

Helmer Hanssen vil bli oppgradert i henhold til statsbudsjettet for 2018. Dette er veldig gledelig, og BFE har kjempet for dette blant annet fordi skipet er av uvurderlig betydning for utdanning av våre kandidater. For NFH er det like viktig at vi ivaretar førstestillingskompetansen innen fangstteknologi. Per i dag er det kun en førstestilling på dette området. Det er en utfordring internt hos oss grunnet store kull og overbelastning på undervisnings- og veiledningssiden. Det er også en utfordring nasjonalt, da kompetansen ikke har blitt bygd opp på noen andre universiteter. Dette viser seg i at NFH opplever også stor pågang fra HI, Sintef og andre institutter med etterspørsel etter denne kompetansen. Om få år vil det derfor kunne bli vanskelig å gi studenter denne viktige kunnskapen, og dermed forsvinner rekrutteringsgrunnlaget til nasjonalt viktige institusjoner. Vedkommende som har førstestillingen i dag er senior (f.1957) uten plan for avgang før tiden. NFH mener likevel det er nødvendig å rekruttere en ny i førstestilling nå. Dette vil bidra til å gi et mer tilfredsstillende tilbud til studenter, og ikke minst øke forskningskapasiteten innen et område med stor etterspørsel. Stillingen vil bli tillagt forskningsgruppen Bridge.

NFH anbefaler at det opprettes en ny førstestilling i fangstteknologi

Subsidiært:

NFH anbefaler at det opprettes en 20 % bistilling for å avhjelpe fagmiljøet med gjennomføring av kurs

Førstestilling i samfunnsvitenskapelig ressursforvaltning

Internasjonale og nasjonale havstrategier fordrer et løft i kunnskap om forvaltning på tvers av næringer og områder. Forskningsgruppen for marin ressursforvaltning og næringsutvikling er blant de mest produktive på NFH. I tillegg til høy publisering og imponerende formidlingsaktivitet benytter samtlige i gruppen hele eller mer av sin undervisnings- og veiledningsressurs. Flere i gruppen er seniorer, og i 2018 går en professor av med pensjon. Han har sin hovedkompetanse i samfunnsvitenskapelig ressursforvaltning og utvikling i sør. NFH anser det som viktig å ivareta og videreutvikle kompetansen i denne gruppen, særlig med tanke på IFM-studiet og store internasjonale prosjekter.

NFH anbefaler at en førstestilling i samfunnsvitenskapelig ressursforvaltning videreføres

Førstestilling innen mikroalger

Forskningsgruppen for mikroalger er sentral i UIT, BFE og NFH sine satsinger, både gjennom Arctic Center for Sustainable Energy og vår satsing på havbruk. Forskningsgruppen er i en konsolideringsfase, der tiden framover vil preges av å fullføre samarbeidsprosjektet med Finnfjordbotn as og videreutvikle kunnskap om alternativ utnyttelse av den produserte biomassen i tillegg til hovedproduktet som er fiskefôr. Samtidig må gruppen forsterke sine akademiske meritter gjennom publisering og nye prosjekter. Dette krever stabilitet og gode overganger mellom stillinger. Gruppens leder fyller 70 år i september 2019. Grunnet den strategiske betydningen av prosjekt og forskningsområde ønsker instituttet å starte rekrutteringsprosessen til hans arvtaker allerede i 2018. NFH vil spesifisere ønsket kompetanseområde nærmere sammen med forskningsgruppen.

NFH anbefaler at en førstestilling innen mikroalger videreføres og kan lyses ut i 2018

Delt førstestilling til Marbio

Plattformen Marbio var en del av SFI MabCent, men er videreført som en sentral del av UITs satsing på marin bioprospektering og Arctic Biodiscovery Center. To vitenskapelige stillinger er faste, men finansiert på eksterne midler. Begge har gjennom sitt vitenskapelig arbeid kvalifisert seg som professorer, og bidrar med undervisning og veiledning av studenter. Marbio har derfor kommet i en «mellomposisjon» som fast bidragsyter til instituttets kjernevirksomhet, og likevel som «prosjekt» ved at aktiviteten fullfinansieres.

NFH får i 2018 eller 2019 ledighet i en førstestilling innen mikrobiologi. Marbio har allerede tatt ansvar for et kurs innen dette området. NFH anbefaler derfor at denne førstestillingen deles mellom de to fast vitenskapelig ansatte i gruppen. Dette betyr at deres stillinger vil være 50 % finansiert av budsjettet og 50 % av eksterne midler.

NFH anbefaler at en førstestilling innen mikrobiologi ved ledighet finansierer to halve stillinger på Marbio.

Ingeniørstillinger

Ingeniørstilling i fiskeimmunologi

Forskningsgruppa for fiskeimmunologi har stor forskningsaktivitet samtidig som kursene og veiledning av Masterstudenter som tilfaller de vitenskapelige i gruppen krever mye av ingeniørenes tid. Gruppen har gjennom to NFR-prosjekter etablert FACS sortering av celler. Dette er svært spesialiserte analyser som krever spesialkompetanse. En av våre eksternt finansierte ingeniører med FACS-kompetanse har sluttet, og når NFR-prosjektene utløper, står vi uten denne kompetansen. Det er viktig for gruppen å videreføre denne kompetansen. FACS-analyser vil være en bærebjelke i framtidige prosjektsøknader og vi ønsker å tilsette en ingeniør som har dette som ett av sine ansvarsområder.

NFH anbefaler at det opprettes en ny ingeniørstilling tilknyttet forskningsgruppa for fiskeimmunologi og vaksineutvikling

Ingeniørstilling tilknyttet undervisning i mikrobiologi, fiskebiologi og biokjemi

Som følge av omorganiseringen av kursansvar mellom AMB og NFH har instituttet flere eksperimentelle kurs enn tidligere, med følgelig høyere labundervisning. På AMB er det to hele stillinger dedikert til dette, men ikke på NFH. Dette gir instituttet permanente flaskehalser for å gjennomføre kursene på en god måte. Vanligvis brukes stipendiater til å bistå med slikt arbeid, men det er ikke forutsigbart nok til å basere gjennomføring av kurs på dette. BIO-2601 er et stort kurs med studenter fra AMB, NFH og IMB. Fra neste år skal NFH overta også laben her (tidligere gjennomført av AMB), og instituttet vil trenge ressurser til å greie dette. Tilsvarende behov fins for FSK-2003, og instituttet mener behovene for disse kursene vil kunne kombineres i en stilling. Det samme behovet vil også komme for gjennomføring av kurs innen fiskebiologi (under utarbeidelse).

NFH anbefaler at det opprettes en ny ingeniørstilling tilknyttet den eksperimentelle delen av kurs

Teknikerstilling til BRIDGE og fangstteknologi

Forskningsgruppa BRIDGE har hatt 1,0 teknikerstilling tilknyttet fangstteknologi. Denne stillingen har fra 2016 blitt delt med fartøyseksjonen, uten at forskningsgruppa har blitt kompensert for dette. Dette

gjør at den vitenskapelig ansatte på dette området må gjøre mye av dette arbeidet selv, noe som sinker den vitenskapelige utviklingen på fagområdet. Dette må også sees i sammenheng med at FHV-kullene har blitt veldig store samtidig som vi har flere større forskningsprosjekter hvor fangstteknologi inngår.

NFH anbefaler at det opprettes en ny teknikerstilling tilknyttet forskningsgruppen for BRIDGE

Ingeniørstilling tilknyttet forskningsgruppen for genetikk

Forskningsgruppa for genetikk er relativt nyetablert med en fast vitenskapelig stilling, en innstegsstilling og en fast vitenskapelig stilling på vei inn. Gruppen er hjem for en overingeniørstilling innen bioinformatikk, men har begrenset teknisk støtte (lab). Gruppen er også ansvarlig for sekvenseringsutstyr som er kjøpt inn og som mangler driftspersonell. Dette er utstyr som kommer større deler av fagmiljøet enn bare forskningsgruppen til gode. For at det skal kunne fungere slik i praksis må det knyttes kjernepersonell til drift.

NFH anbefaler at det opprettes en ny ingeniørstilling tilknyttet forskningsgruppen for genetikk

Ingeniørstilling tilknyttet Marbio

Marbio har i 3 faste tekniske stillinger som lønnes av eksterne prosjektmidler. Marbio har en rekke aktive prosjekter, og søker stadig nye store og små prosjekter for å sikre finansieringen av disse stillingene. Marbio har bygd opp en omfattende instrumentpark med avansert vitenskapelig utstyr. Denne utstyrsparke stiller store krav til kompetansen til brukerne, ikke bare til daglig drift men også til vedlikehold. Siden Marbio har egne lokaler i forskningsparken er de definert som ett eget verneområde, og har dermed eget verneombud med ansvar for laboratoriene. Dette krever tid utover det som er rimelig å belaste eksterne prosjekter. For at Marbio skal kunne løse sine oppgave på en effektiv måte er det nødvendig med kontinuitet i den tekniske staben. NFH ønsker derfor at ett av de tre årsverkene overføres til det faste lønnsbudsjettet

NFH anbefaler at en ingeniørstilling tilknyttet Marbio belastes det faste lønnsbudsjettet

Bistillinger

Bistilling i fiskeimmunologi

Forskningsgruppa for fiskeimmunologi har et forskningstalent i gruppen sin hvis kontrakt går ut i 2018. Fagmiljøet ønsker å holde på denne kompetansen, både grunnet Ph.D-veiledning og muligheten for å kunne tilby et kurs i fiskeimmunologi på doktornivå. Bistillingen vil trå i kraft når vedkommendes kontrakt med UIT utløper.

NFH anbefaler at det opprettes en 20 % bistilling tilknyttet forskningsgruppen for fiskeimmunologi og vaksineutvikling for tre år

Bistilling i statistikk

NFH og AMB har hatt et felles engasjement av ekstern kompetanse innen statistikk. Vedkommende har bidratt på PhD-kurs og veiledet studenter med særlige behov innen statistikk. Tilbakemeldingen er at det faglige bidraget er svært viktig. Samtidig har det administrative vært uoversiktlig og uklart hvor kostnader skal belastes. For å gjøre det mer oversiktlig vil det være mer formålstjenlig å engasjere personen i en bistilling. Stillingen anbefales og legges til BRIDGE hvor samarbeidet er størst, men vedkommende vil fortsatt være tilgjengelig «på tvers» slik som tidligere.

NFH anbefaler at det opprettes en 20 % bistilling tilknyttet BRIDGE og statistikk i tre år

Bistilling i GIS

Forskningsgruppen MARA har en 10 % bistilling fra en internasjonal kompetanse innen GIS. Vedkommende bidrar på kurs og veiledning, og er en nyttig samarbeidspartner for å utvikle fagområdet videre i samarbeid med det øvrige forvaltningsmiljøet. Finansieringen utløper 31.12.2017 og det er ønskelig at den fortsetter

NFH anbefaler at en 10 % bistilling tilknyttet MARA og GIS videreføres for tre år

Bistilling tilknyttet BRIDGE og EU-prosjekter

Forskningsgruppen BRIDGE har en 20 % bistilling, delvis på temaer som sporbarhet og verdikjeder, og på strategisk planlegging og søking av EU-midler. Vedkommende har undervist, veiledet, holdt workshops og deltatt på møter på vegne av NFH. Engasjementet utgår 31.12.2017 og det vil være strategisk viktig å videreføre dette.

NFH anbefaler at en 20 % bistilling tilknyttet BRIDGE videreføres for tre år

Bistilling tilknyttet internasjonal ressursforvaltning

NFH trenger å opprettholde og styrke sin kompetanse innen internasjonal ressursforvaltning. Dette er viktig for videreutviklingen av IFM-studiet, men også for å være en relevant aktør i de internasjonale prosessene, for eksempel knyttet til FNs bærekraftsmål og arbeidet i FAO. Flere av våre vitenskapelige som har vært særlig engasjerte her har gått av, eller er i ferd med å gå av, med pensjon. Selv om nye folk kommer inn tar det tid å etablere seg i de samme relasjonene. For å styrke kompetansen i en slik overgangsfase ønsker forskningsgruppen MARA å engasjere en sentral professor i et biengasjement på 20 %.

NFH anbefaler at en 20 % bistilling tilknyttet MARA og internasjonal ressursforvaltning videreføres for tre år

Bistilling innen modellering

NFH har hatt en bistilling på 10 % knyttet til modellering og økosystemer. Det er av ulike årsaker ingen god ide å engasjere vedkommende videre, men tematikken og kompetansen på området er svært viktig for å styrke fagmiljøets kompetanse, nettverk og konkurransekraft.

NFH anbefaler at en 20 % bistilling innen modellering videreføres for tre år

Bistilling i fangstteknologi

Forskningsgruppen BRIDGE har en bistilling knyttet til fangstteknologi, og er svært viktig for tokt og publiseringer innen fagområdet. Finansieringen til stillingen går ut 31.12.2017, og det er ønskelig at denne videreføres.

NFH anbefaler at en 20 % bistilling tilknyttet BRIDGE og fangstteknologi videreføres for tre år

Utstyr og drift

NFH har et stort utstyrsbehov. Dels fordi utstyrsparken er gammel, dels fordi utviklingen på utstyrsfronten er stor. Skal vi være verdensledende og attraktive, er vi nødt til å ha tilgang på en moderne utstyrspark. Tildelingene over budsjettene de siste årene er av en størrelsesorden som dekker i hovedsak reparasjoner, vedlikehold og serviceavtaler. NFH anbefaler at det settes av tilstrekkelige utstyrsmidler for 2018.

NFH er glad for at fakultetet er i ferd med å utarbeide en helhetlig strategi for utstyr. Det vil være flere måter å møte behovet for tilgang til moderne utstyrspark – gjennom et større BFE/UiT samarbeid, gjennom en strategisk forankret utstyrspolicy med klare satsinger på kostbart utstyr for BFES brukere. I søknadene til NFR fremkommer en sum som skal gå til vedlikehold og nykjøp. Disse midlene kan vurderes gå direkte tilbake til de fagmiljøene som får tilslag – øremerket til nytt utstyr.

NFH anbefaler at det avsettes midler til utstyr som gir instituttene handlingsrom til å gjøre nødvendige investeringer

Vennlig hilsen

Kathrine Tveiterås
instituttleder

—
kathrine.tveiteras@uit.no
77 64 69 81